

ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΠΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

Περιεχόμενα

1.1.Μελέτη Σκοπιμότητας για την ίδρυση του νέου ΠΠΣ Νοσηλευτικής	1
Ίδρυση και λειτουργία Τμήματος	1
Το Ελληνικό Σύστημα Υγείας	2
Τάσεις και ανάγκες σε επαγγελματίες υγείας	3
Η εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος	3
Η ερευνητική λειτουργία του Τμήματος	5
1.2. Μελέτη Βιωσιμότητας για την ίδρυση του νέου ΠΠΣ	6
Ύπαρξη βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού	6
Σχέσεις με Ακαδημαϊκούς, Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς και Παραγωγικούς φορείς	8
Προσωπικό - Επιστημονική επάρκεια διδασκόντων	8
Υπηρεσίες	9
Χρηματοδότηση	9
Συμπεράσματα	9

1.1.ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΠΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Ίδρυση και λειτουργία Τμήματος

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, εντάχθηκε στον Πανεπιστημιακό Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης με τον 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» και έχει έδρα το Ηράκλειο. Το Τμήμα Νοσηλευτικής αποτελεί ένα από τα πρώτα Τμήματα που Ιδρύθηκαν το 1973 στην αρχική μορφή που είχε τότε το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, και συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και σήμερα.

Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή λειτουργούν οκτώ ακόμα Τμήματα Νοσηλευτικής, ένα Τμήμα στο ΕΚΠΑ, ένα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, ένα στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, δύο στο

Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος, ένα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ένα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και ένα στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα της Νοσηλευτικής, της πρόληψης της ασθένειας και την προαγωγή της υγείας του ανθρώπου και από ιδρύσεως του έχει επιτελέσει πολύ σημαντικό εκπαιδευτικό, κλινικό, ερευνητικό, και κοινωνικό έργο.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Νοσηλευτικής φέρουν τον τίτλο «Νοσηλεύτη-τρια» (παρ.2 άρθρο 5 του Ν.1579/85) και αποκτούν ειδικές επιστημονικές γνώσεις σε όλο το φάσμα της Νοσηλευτικής φροντίδας, ως πολυδύναμοι Νοσηλευτές γενικών καθηκόντων. Οι Νοσηλευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης είτε ως στελέχη Νοσηλευτικών μονάδων στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα Υγείας, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι σε όλο το φάσμα παροχής Νοσηλευτικής φροντίδας. Οι τομείς απασχόλησης των Νοσηλευτών -τριών στη χώρα μας είναι η Πρωτοβάθμια φροντίδα Υγείας, η Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια φροντίδα Υγείας-Περίθαλψη, η Εκπαίδευση, οι Ιδιωτικοί φορείς Υγείας, οι Οργανισμοί & Επιχειρήσεις.

Το Ελληνικό Σύστημα Υγείας

Το ελληνικό σύστημα υγείας λειτουργεί βασιζόμενο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας παρέχονται από τις δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας και ο ιδιωτικός τομέας περιλαμβάνει ιδιωτικές κλινικές που λειτουργούν ως κερδοσκοπικοί οργανισμοί, διαγνωστικά κέντρα και ανεξάρτητες ιατρικές μονάδες. Μετά το 2010, ο εθελοντισμός, η ύπαρξη και λειτουργία ΜΚΟ και άτυπων δικτύων περίθαλψης αναβαθμίσθηκε σημαντικά λόγω της ανάγκης κάλυψης αναγκών μιας σημαντικής μερίδας του πληθυσμού που βρέθηκαν χωρίς ασφαλιστική κάλυψη ή πρόσβαση στη δημόσια φροντίδα υγείας. Η υγειονομική κάλυψη των ανασφαλιστών ανακτήθηκε με νόμο το 2016.

Το Ελληνικό σύστημα υγείας έχει υποστεί ριζικό μετασχηματισμό τα τελευταία χρόνια λαμβάνοντας μια μορφή ενός πιο σύγχρονου, αποτελεσματικού και βιώσιμου συστήματος. Υπάρχει πλέον πλήρης ασφαλιστική κάλυψη υγείας για όλους τους κατοίκους και η Ελλάδα εργάζεται προς την κατεύθυνση εγκαθίδρυσης ενός λειτουργικού συστήματος πρωτοβάθμιας φροντίδας. Ήδη από το 2014, όλες οι δημόσιες εγκαταστάσεις πρωτοβάθμιας φροντίδας, κέντρα υγείας και αγροτικά ιατρεία μεταφέρθηκαν δια νόμου στην αρμοδιότητα των Υγειονομικών Περιφερειών, οι οποίες έχουν αναλάβει πλήρως συντονιστικό ρόλο της πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Τάσεις και ανάγκες σε επαγγελματίες υγείας

Ο ελληνικός πληθυσμός απολαμβάνει σχετικά υψηλό προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση, όμως το προβάδισμά του έναντι του μέσου όρου της ΕΕ έχει περιοριστεί την τελευταία δεκαετία. Τα καρδιαγγειακά νοσήματα παραμένουν οι κυριότερες αιτίες θανάτου, ωστόσο, η θνησιμότητα από σακχαρώδη διαβήτη, ορισμένες μορφές καρκίνου, παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος και των νεφρών έχει αυξηθεί. Όπως και σε πολλά άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, ο επιπολασμός παραγόντων κινδύνου όπως το κάπνισμα και η παχυσαρκία είναι πολύ υψηλότερος στα άτομα χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου, στοιχείο που συντελεί στη διαμόρφωση ενός ευρέος κοινωνικοοικονομικού χάσματος όσον αφορά την υγεία του πληθυσμού.

Η Ελλάδα εμφανίζει σταθερά την υψηλότερη αναλογία γιατρών μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Αντιθέτως, έχει τη χαμηλότερη αναλογία εν ενεργεία νοσηλευτών στην ΕΕ και ο αριθμός αυτός παραμένει αμετάβλητος τα τελευταία 15 χρόνια. Η αναλογία των ενεργών φαρμακοποιών ήταν υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ με τον αριθμό τους να αυξάνεται σταθερά από το 2005 και μετά. Η Ελλάδα διαθέτει 3,3 νοσηλευτές ανά 1000 άτομα πληθυσμού έναντι 8,8 αντιστοίχως στον ΟΟΣΑ, ενώ τα νοσοκομεία λειτουργούν με πολύ λιγότερους νοσηλευτές ανά γιατρό (1,63) απ' ό τι στη μέση χώρα του ΟΟΣΑ (2,7), φαινόμενο που αποτυπώνει μια σοβαρή διαρθρωτική ανισορροπία του νοσηλευτικού συστήματος της χώρας. Ο λόγος νοσηλευτών προς ιατρούς στα νοσοκομεία στην Ελλάδα είναι 1:1, όταν στον ΟΟΣΑ ο λόγος είναι 2,7:1.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) σε αναφορά του ήδη από το 2020 έχει επισημάνει ότι ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα της υγείας στο άμεσο μέλλον ενδέχεται να μην επαρκεί για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών υγείας ενός γηράσκοντος πληθυσμού, παρά την αύξηση κατά 10% των εργαζομένων στον τομέα της υγείας την τελευταία δεκαετία, καθώς υπάρχει ανισότητα στη διαθεσιμότητα του προσωπικού μεταξύ των χωρών. Μάλιστα, ο ΠΟΥ δείχνει έντονη ανησυχία για την έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού στην Ευρώπη, αφού ο συγκεκριμένος κλάδος θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην φροντίδα των ηλικιωμένων, καθώς μερικές χώρες έχουν μέχρι και 9 φορές λιγότερο νοσηλευτικό προσωπικό συγκριτικά με άλλες. Τέλος, ο ΠΟΥ επισημαίνει ότι ο συνολικός αριθμός των αποφοίτων θα πρέπει να αυξηθεί κατά 8% ετησίως για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη σε όλες τις χώρες έως το 2030.

Η εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος

Αποστολή του Τμήματος είναι:

- η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης με στόχο την προετοιμασία νοσηλευτών που θα καλύπτουν όλο το φάσμα της νοσηλευτικής και θα παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα,

διαθέτοντας ευρύ πεδίο επιστημονικών γνώσεων προσαρμοσμένων στα εκάστοτε νέα δεδομένα, εμπειρία εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης σε πραγματικές συνθήκες, ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων και αξιοποίηση των επιστημονικών συμπερασμάτων στην κλινική πράξη και ικανότητα διάχυσης της γνώσης στο ευρύ κοινό, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

- Η προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας μέσα από συνεργασίες με άλλα ιδρύματα και οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Η συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας ή/και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Η πρόληψη της ασθένειας, η προαγωγή της υγείας και γενικότερα η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού μέσω της σύνδεσης του Τμήματος με την ευρύτερη κοινωνία (τοπικοί φορείς, ομάδες ατόμων, μεμονωμένα άτομα).
- Η συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών του Τμήματος.

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Νοσηλευτικής επιστήμης, που απευθύνεται στον άνθρωπο, την οικογένεια και το κοινωνικό σύνολο και έχει ως στόχο την προαγωγή και διατήρηση της υγείας, την πρόληψη της νόσου, τη θεραπεία της ασθένειας και την αποκατάσταση της υγείας. Το σύνολο των μαθημάτων που απαιτούν κλινική εκπαίδευση πραγματοποιείται στα δύο νοσοκομεία της πόλης του Ηρακλείου. Το Τμήμα Νοσηλευτικής έχει αναπτύξει πολύ καλή συνεργασία με τα νοσοκομεία της πόλης του Ηρακλείου Κρήτης όπου εδρεύει, αλλά και κοινωνικές δομές, ώστε να μπορούν οι φοιτητές του τμήματος να πραγματοποιούν την κλινική τους άσκηση. Η εποπτεία των κλινικών ασκήσεων των φοιτητών γίνεται από τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος σε συνεργασία με το προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

Ο απόφοιτος του βασικού τίτλου σπουδών στη νοσηλευτική θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Αυτό επιτυγχάνεται με την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών έτσι ώστε ο πτυχιούχος να μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά στους παρακάτω τομείς:

- Παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας, η οποία περιλαμβάνει προαγωγή και διατήρηση της υγείας, πρόληψη της νόσου και των επιπλοκών, θεραπεία της ασθένειας και αποκατάσταση της υγείας που τεκμηριώνεται με επιστημονικά δεδομένα.
- Εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας στην καθημερινή πρακτική, δηλαδή αξιολόγηση του ατόμου, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμό της νοσηλευτικής φροντίδας, εφαρμογή και εκτίμηση των αποτελεσμάτων.
- Πληροφόρηση και υποστήριξη της αυτονομίας και ανεξαρτησίας ατόμων έτσι ώστε να προσαρμοστούν σε πραγματικά ή δυνητικά προβλήματα υγείας.

- Διδασκαλία της νοσηλευτικής σε εκπαιδευτικά προγράμματα όλων των επιπέδων της νοσηλευτικής εκπαίδευσης.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων για την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν στη νοσηλευτική πρακτική.
- Αξιολόγηση και βελτίωση την ποιότητας της νοσηλευτικής φροντίδας, καθώς και συμμετοχή σε διεπιστημονικές προσπάθειες για τη διασφάλιση της ποιότητας στις υπηρεσίες υγείας.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων αγωγής υγείας σε άτομα και ομάδες σε επίπεδο πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης σε σχολεία, επαγγελματικούς χώρους και άλλους τομείς της κοινότητας.
- Ενσωμάτωση των επαγγελματικών αξιών καθώς και των ηθικών και νομικών δεσμεύσεων της νοσηλευτικής στην νοσηλευτική πρακτική.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα μεταπτυχιακών σπουδών αφού το Τμήμα διαθέτει ανεξάρτητο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με τίτλο «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις Επιστήμες Υγείας». Το πρόγραμμα αυτό είναι αυτοχρηματοδοτούμενο μέσω καταβολής διδάκτρων από τους συμμετέχοντες μεταπτυχιακούς φοιτητές, τα οποία καθορίζονται σε 3.000€. Τέλος, οι απόφοιτοι μπορούν να συνεχίσουν και στον τρίτο κύκλο σπουδών που διοργανώνει το Τμήμα για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Η ερευνητική λειτουργία του Τμήματος

Το Τμήμα Νοσηλευτικής προσφέρει σήμερα υψηλού επιπέδου έρευνα με στόχο την άμεση συμβολή της αφενός στην εκπαίδευση και αφετέρου στην ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας της Κρήτης και ευρύτερα της Ελλάδας, με την αντίστοιχη ερευνητική πολιτική του να εστιάζεται στην δημιουργία κουλτούρας ποιότητας και αριστείας σε όλα τα επίπεδα. Με συνεχή και παράλληλη ανάπτυξη και προώθηση κυρίως εφαρμοσμένης έρευνας, αλλά και προώθηση της αριστείας των ερευνητικών ομάδων και εργαστηρίων του, για την παραγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων που συνδυάζουν άριστα τη διεθνή αναγνώριση με την δυνατότητα άμεσης προώθησης τους στην εφαρμογή, έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια κατάλληλο ερευνητικό περιβάλλον για όλους τους ερευνητές-μέλη ΔΕΠ αλλά και τους εξωτερικούς συνεργάτες του.

Έχοντας ως προτεραιότητα την υποστήριξη της έρευνας και των δραστηριοτήτων μεταφοράς τεχνολογίας, αλλά και τη διάχυση γνώσης προς άλλους δημόσιους ερευνητικούς φορείς και την κοινωνία γενικότερα, το ερευνητικό έργο του Τμήματος εστιάζει μεταξύ άλλων:

- στην κατεύθυνση της «Κλινικής Νοσηλευτικής και Εκπαίδευσης»
- στην κατεύθυνση της «Ογκολογικής- Ανακουφιστικής Φροντίδας Υγείας»
- στην κατεύθυνση της «Τεκμηριωμένης Κλινικής Νοσηλευτικής- Νοσηλευτικής Ακριβείας»
- στην κατεύθυνση της «Επιδημιολογίας- Πρόληψης Νοσημάτων»

- ο στην κατεύθυνση της «Δημόσιας Υγείας- Αγωγής και Προαγωγής Υγείας»
- ο στην κατεύθυνση της «Κοινωνικής Νοσηλευτικής και Κατ' οίκον φροντίδας Υγείας»
- ο στην κατεύθυνση της «Επιδημιολογίας- Πρόληψης Νοσημάτων»
- ο στην κατεύθυνση της «Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υγείας»
- ο στην κατεύθυνση της «Νοσηλευτικής Διοίκησης και Οργάνωσης Υπηρεσιών Υγείας»

Το Τμήμα, επίσης, διαθέτει το θεσμοθετημένο Εργαστήριο Επιδημιολογίας και Πρόληψης και Διαχείρισης Νοσημάτων όπου συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του τμήματος και εξωτερικοί συνεργάτες και το οποίο εργαστήριο χρηματοδοτείται από ιδίους πόρους. Τέλος, μέλη του τμήματος συμμετέχουν στο διατμηματικό θεσμοθετημένο ερευνητικό εργαστήριο Διεπιστημονικής Προσέγγισης για τη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής. Το Τμήμα είχε επιδείξει κάτω από το διαχειριστικό πλαίσιο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και της Επιτροπής Ερευνών σημαντική ερευνητική και αναπτυξιακή δραστηριότητα στα παραπάνω επιστημονικά πεδία, η οποία τεκμηριώθηκε από αριθμό ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων και στατιστικά στοιχεία από επίσημες βάσεις δεδομένων. Ενδεικτικά, το σύνολο του δημοσιευμένου έργου των μελών του τμήματος, από το 2015 μέχρι και σήμερα, είναι περίπου 100 εργασίες ενώ σε αριθμό δημοσιεύσεων και αριθμό ετερο-αναφορών το Τμήμα έρχεται τρίτο από τα επτά τμήματα στην Ελλάδα ξεπερνώντας κατά πολύ τα υπόλοιπα τμήματα ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι τα δύο πρώτα στην κατάταξη ιδρύματα [ΕΚΠΑ και ΠΑ.Δ.Α.] έχουν σημαντικά υψηλότερο αριθμό μελών ΔΕΠ, οπότε ο λόγος “αριθμός ετεροαναφορών” προς “αριθμό μελών ΔΕΠ” αναδεικνύει την ισχυρή θέση του τμήματος σε εθνικό επίπεδο.

1.2. ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΠΣ

Ύπαρξη βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού

Από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 το Τμήμα Νοσηλευτικής μεταφέρθηκε σε ένα χώρο εξαιρετικά υψηλής ποιότητας, κατασκευασμένο ειδικά για τις δράσεις της Σχολής Επιστημών Υγείας, συνολικού εμβαδού 10.000 τ.μ. Οι σύγχρονες αυτές κτιριακές εγκαταστάσεις χρηματοδοτήθηκαν από προγράμματα της Περιφέρειας Κρήτης (ΕΣΠΑ 2006-2013), παραδόθηκαν προς χρήση το 2015 και έχουν επάρκεια σε γραφεία καθηγητών, ερευνητικά εργαστήρια, γραφεία για το διοικητικό και λοιπό προσωπικό, κοινόχρηστους χώρους για τους φοιτητές, καθίσματα, ερμάρια, εποπτικά μέσα εκπαίδευσης, δίκτυα κ.λπ. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τα μαθήματα που παρακολουθούν οι φοιτητές του Τμήματος είναι διαθέσιμα 6 αμφιθέατρα, καθώς και 6 αίθουσες – εργαστήρια διδασκαλίας, όλα επαρκούς ποιότητας και καταλληλότητας. Επιπλέον υπάρχει ένα ειδικά διαμορφωμένο ξύλινο αμφιθέατρο εκδηλώσεων, στο οποίο φιλοξενούνται οι απονομές των πτυχίων και άλλες επιστημονικές και κοινωνικές δραστηριότητες του Τμήματος.

Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται:

Εξοπλισμένα εκπαιδευτικά και ερευνητικά εργαστήρια Νοσηλευτικής

Σύγχρονα εργαστήρια, εφοδιασμένα με εποπτικά μέσα διδασκαλίας (διαδραστικούς πίνακες, υπολογιστικό σύστημα διαχείρισης, σύνδεση στο ενιαίο δίκτυο του ιδρύματος, projector οροφής, οθόνη προβολής κ.α.). Τα εργαστήρια επίσης διαθέτουν το κατάλληλο πάγιο και αναλώσιμο υγειονομικό υλικό, ειδικά προπλάσματα κλπ. για την εκπαίδευση των νοσηλευτών.

- Εργαστήριο «**Ανατομίας – Φυσιολογίας**» (Human Anatomy & Physiology Lab).
- Εργαστήριο «**Βασικών Αρχών Νοσηλευτικής**» 'Αικατερίνη Τοπιντζή' (Basic Nursing Lab 'Aikaterini Topintzi').
- Εργαστήριο «**Παθολογικής και Χειρουργικής Νοσηλευτικής**» (Medical – Surgical Nursing Lab).
- Εργαστήριο «**Διεγχειρητικής και Εντατικής Νοσηλευτικής**» (Perioperative and Critical Intensive Care Nursing Lab).
- Εργαστήριο «**Επείγουσας Νοσηλευτικής – Πρώτων Βοηθειών**» (Laboratory of Emergency Nursing & First Aid).
- Εργαστήριο «**Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας**» (Public Health Nursing Lab).
- Θεσμοθετημένο διατμηματικό ερευνητικό Εργαστήριο «**Επιδημιολογίας και Πρόληψης και Διαχείρισης Νοσημάτων**».
- Θεσμοθετημένο διατμηματικό ερευνητικό Εργαστήριο **Διεπιστημονικής Προσέγγισης για τη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής**

Αξίζει να σημειωθεί ότι πρόσφατα αναβαθμίστηκε το εργαστήριο Διεγχειρητικής και Εντατικής Νοσηλευτικής με την προμήθεια μέσω εγκεκριμένου χρηματοδοτικού προγράμματος προϋπολογισμού δαπάνης περίπου 100.000 ευρώ μιας μονάδας κλινικής προσομοίωσης υψηλής πιστότητας (High Fidelity Simulation Nursing Unit) μοναδική στον Ελλαδικό χώρο καθώς και με προσομοιωτή βραχίονα κορμού για υπερηχογραφικά κατευθυνόμενη αγγειακή προσπέλαση.

Εξοπλισμένα εργαστήρια Υπολογιστικών Συστημάτων

Η Σχολή διαθέτει 4 εκπαιδευτικά-ερευνητικά εργαστήρια Η/Υ με 100 θέσεις εξοπλισμένων με σύγχρονα υπολογιστικά συστήματα για την αντικατάσταση ισάριθμων υφιστάμενων υπολογιστών των εργαστηρίων. Για την οργάνωση και διεξαγωγή των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων, αξιοποιούνται όλοι οι σύγχρονοι διαθέσιμοι πόροι και τεχνολογίες. Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι οργανωμένα στην ασύγχρονη πλατφόρμα εκπαίδευσης e-class όπου κάθε φοιτητής έχει πρόσβαση, ενώ σε κάθε φοιτητή διατίθεται προσωπικός λογαριασμός email στο domain του πανεπιστημίου.

Το σύνολο των υποδομών του τμήματος Νοσηλευτικής αλλά και της Σχολής Επιστημών Υγείας γενικότερα, επαρκούν για την στέγαση και απρόσκοπτη υλοποίηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων των τμημάτων. Στην Σχολή έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί ασύρματο δίκτυο. Η υπηρεσία ασύρματης πρόσβασης παρέχει στους φοιτητές, στα μέλη ΔΕΠ, και τους επισκέπτες της τη δυνατότητα ασύρματης πρόσβασης (Wi-Fi) στο διαδίκτυο δωρεάν. Τα σημεία ασύρματης πρόσβασης του δικτύου (Wireless Access Points) έχουν σχεδιαστεί ειδικά ώστε η εμβέλεια του ασύρματου δικτύου να καλύπτει όλους τους κοινόχρηστους χώρους της Σχολής, τις αίθουσες διδασκαλίας, τα αμφιθέατρα και μέρους του προαύλιου χώρου.

Σχέσεις με Ακαδημαϊκούς, Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς και Παραγωγικούς φορείς

Το Τμήμα προωθεί στενούς δεσμούς συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης αλλά και άλλα ιδρύματα εντός και εκτός Ελλάδος. Παράλληλα, το Τμήμα διατηρεί δημιουργικές σχέσεις και συνεργασίες με Κοινωνικούς φορείς στην περιφέρειά του, στην υπόλοιπη χώρα, καθώς και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των παραγωγικών φορέων, το Τμήμα διατηρεί εδώ και πολλά χρόνια σχέσεις με τα Νοσοκομεία της 7ης Υ.Π.Ε. Κρήτης (Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Γενικό Νοσοκομείο Βενιζέλειο-Πανάκειο Ηρακλείου Γενικό Νοσοκομείο Χανίων 'Ο Άγιος Γεώργιος', Γενικό νοσοκομείου Ρεθύμνου, Γενικό Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου), τα ιδιωτικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα, όπως η Ψυχιατρική Κλινική «Άγιος Χαράλαμπος», «Ασκληπιείο», «Creta Interclinic» καθώς και δομές πρωτοβάθμιας περίθαλψης όπως, πολυϊατρεία ΠΕΔΥ, Ε.Ο.Π.Π.Υ, ΚΕΚΟΙΦ-ΑΠΗ του Δήμου Ηρακλείου, Κέντρα Υγείας & περιφερειακά ιατρεία του Νομού Ηρακλείου, το Ιδιωτικό Γηροκομείο «Καλοκαιρινού» και «Παναγία Γοργοεπήκοος» καθώς και με ιδιωτικές δομές (ξενώνες φροντίδας ηλικιωμένων).

Προσωπικό - Επιστημονική επάρκεια διδασκόντων

Το Τμήμα Νοσηλευτικής διαθέτει 10 μέλη ΔΕΠ, δύο μέλη ΕΤΕΠ και δύο γραμματείς. Αξιοποιεί επίσης έκτακτο προσωπικό για την διδασκαλία κυρίως εργαστηριακών μαθημάτων και την διεξαγωγή εργαστηριακών ασκήσεων στις τοπικές μονάδες υγείας. Οι ερευνητικές δραστηριότητες των μελών του Τμήματος είναι ποικίλες, ενώ φοιτητές του Τμήματος έχουν αποσπάσει βραβεία σε συνέδρια.

Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος, έχουν άριστη επαγγελματική και εκπαιδευτική εμπειρία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο καθώς συνδυάζουν πολυετή εργασία σε μονάδες υγείας και υψηλό επίπεδο ακαδημαϊκών προσόντων. Το συνολικό επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ αποδεικνύεται από το σύνολο του δημοσιευμένου ερευνητικού έργου των μελών του τμήματος σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, τις εισηγήσεις και συμμετοχές σε συνέδρια και ημερίδες, την ενεργή συμμετοχή στην διοίκηση νοσηλευτικών οργανώσεων και φορέων κ.α. όπως και το συγγραφικό έργο που αφορά βιβλία Νοσηλευτικής που διδάσκονται στην Ανώτατη εκπαίδευση. Παράλληλα τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος έχουν διδάξει κατά το παρελθόν σε μεταπτυχιακά άλλων ΑΕΙ, αποκτώντας πρόσθετη εμπειρία, έχει αναπτύξει συνεργασίες και

εξειδίκευση σε ποικίλους τομείς και γνωστικά αντικείμενα. Αναλυτικά τα βιογραφικά σημειώματα των μελών ΔΕΠ διατίθενται στην ηλεκτρονική σελίδα του Τμήματος.

Υπηρεσίες

Στη συνέχεια αναγράφονται οι σημαντικότερες υπηρεσίες που προσφέρονται στους φοιτητές του Τμήματος:

- e-class Ασύγχρονη πλατφόρμα μαθημάτων (<https://eclass.hmu.gr>)
- e- γραμματεία (student.hmu.gr)
- e-Ταχυδρομείο (<https://webmail.edu.hmu.gr/>)
- e-Σύστημα Υποβοήθησης Διδασκαλίας (<https://teachers.hmu.gr/>)
- e-Βιβλία (Eudoxus / Kallipos)
- Φοιτητική Μέριμνα (<https://ee.hmu.gr/ypiresies/phoithtikh-merimna/>)
- Βιβλιοθήκη Παραρτήματος (<https://ee.hmu.gr/ypiresies/bibliothkh/>)
- e- βιβλιοθήκη / Κεντρική Βιβλιοθήκη ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ. (<https://lib.hmu.gr/>)
- Υγειονομική Περίθαλψη (<https://ee.hmu.gr/ypiresies/ygeionomikh-perithalps/>)
- Ψυχοκοινωνική Στήριξη (<https://ee.hmu.gr/ypiresies/psychokoinwnikh-sthriksh/>)
- Γραφείο Διασύνδεσης (<https://career.hmu.gr/en/web/dasta/home>)
- Γραφείο Διεθνών Σχέσεων (<https://iro.hmu.gr/>)
- Ανίχνευση Λογοκλοπής (<https://ee.hmu.gr/ypiresies/anichneysh-logoklophs/>)
- Αγγελίες ενοικιαζόμενων για φοιτητές (<https://findhome.teicrete.gr/TEIRentals/>)

Χρηματοδότηση

Η ετήσια χρηματοδότηση του Τμήματος προέρχεται από διάφορες πηγές:

- τακτικός προϋπολογισμό του Ιδρύματος
- έσοδα από συμμετοχή σε ερευνητικά έργα
- έσοδα από διεκδίκηση ανταγωνιστικών προγραμμάτων
- πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
- Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας

Συμπεράσματα

Σύμφωνα με τα παραπάνω, διαφαίνεται ότι η ύπαρξη και λειτουργία του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι απολύτως αναγκαία και με πολύ καλό δείκτη βιωσιμότητας διότι:

- Το αντικείμενο του Τμήματος βρίσκεται στο κέντρο των Επιστημών Υγείας και το Τμήμα καλύπτει αυξανόμενες ανάγκες της ελληνικής και ευρωπαϊκής κοινωνίας.

- Το Τμήμα παρουσιάζει σημαντική παραγωγή αποφοίτων εδώ και αρκετές δεκαετίες, έχοντας καταστήσει το Τμήμα ευρέως αποδεκτό μεταξύ των επαγγελματιών του χώρου.
- Το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και στους τρεις κύκλους σπουδών.
- Το Τμήμα λειτουργεί σε μια πόλη που διαθέτει δύο μεγάλα νοσοκομεία, ένα εκ των οποίων Πανεπιστημιακό, αλλά και πολυάριθμες μονάδες παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, που αυξάνει σημαντικά τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης αλλά και γενικότερα απόκτησης σημαντικών επαγγελματικών εμπειριών.
- Το Τμήμα στεγάζεται σε εξαιρετικό κτήριο και διαθέτει εξαιρετικές υποδομές και εξοπλισμός καλύπτοντας πλήρως τις ανάγκες των Τμημάτων και δημιουργεί ιδανικές συνθήκες εργασίας και φοίτησης.
- Το Τμήμα διαθέτει υψηλό μέσο όρο δημοσιεύσεων την τελευταία 5ετία συγκριτικά με τα άλλα τμήματα Νοσηλευτικής στην Ελλάδα, ειδικά εάν ληφθεί υπόψη και ο μικρός σχετικά αριθμός μελών ΔΕΠ.
- Το Τμήμα υποστηρίζεται από διαπρεπείς Ακαδημαϊκούς και Ερευνητές άλλων ιδρυμάτων σε Ελλάδα και εξωτερικό.